

SPOMIENKY

Spomienka na RNDr. Ota Fusána, DrSc.

(*30. 3. 1922 – †30. 7. 2019)

Chvilka posledného rozlúčenia s človekom, kolegom, našim bývalým riaditeľom je vždy veľmi ťažká. Dňa 30. júla 2019 nás v požehnanom veku 97 rokov opustil Oto Fusán. Pri poslednej rozlúčke s ním sme tak mali možnosť vidieť stretnutie geológov viacerých generácií. Boli tam takí, ktorí si ho pamätali veľmi jasne, spomínali na chvíle prežité s ním, na zážitky, ktoré sa im hlboko vryli do pamäti. Boli tam však aj takí, ktorí si ho pamätali už iba na základe spomienok tých starších, hoci sami už nepatria medzi najmladších. Všetci sa s ním dlhé roky stretávali a prežívali s ním radostné i smutnejšie chvíle. V ústave sa objavoval v období posledných 20 rokov len sporadicky. Poniectori sa s ním opäť osobne stretli v roku 2002, keď pri príležitosti jeho 80. narodenín slávnostne zasadala vedecká rada organizácie. Ja osobne som už nemal to šťastie s ním odborne spolupracovať. Nehovorím, že 35 rokov práce v geológii z môjho pohľadu je krátky čas, ale predsa, vek Dr. Fusána už o niečom vypovedá. V tom čase, v polovici osemdesiatych rokov minulého storočia, keď som prišiel pracovať do ústavu, Oto už viac-menej končil svoju geologickú púť. Stretol som sa s ním teda až v roku 2010, keď ako prvý v poradí preberal Cenu Dionýza Štúra, a to pri oslavách 70. výročia založenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra. Pre mnohých z nás prítomných na týchto oslavách bol jedným z prvých, ktorý tých starších, už aj prešedivených kolegov v minulosti zaučal do tajov nádherných geologických disciplín a ktorého neskôr mohli považovať za kolegu a priateľa. Práve on spolu s prof. Belom Zorkovským bol asistentom Dimitrija Andrusova, zakladateľa modernej slovenskej geológie. Čas však uteká veľmi rýchlo a v zrelom veku už zmazáva rozdiely vo veku. Samozrejme, zišli sme sa sním aj pri oslavách jeho deväťdesiatky 30. marca 2012. Prišiel aj s manželkou, obaja veľmi skromní ľudia, ale s vitalitou, ktorú mu mnohí závideli. Jediné, čo mu nie veľmi dobre slúžilo, bol sluch.

V posledných dňoch júla sa s nami Dr. Fusán rozlúčil. Odišiel od nás kolega, ktorého je nutné zapamätať si ako človeka, u ktorého sme si vážili jeho čestnosť, zmysel pre spravodlivosť, svedomitosť a pracovitosť. Vlastnosti, ktoré bezpochyby patrili k jeho osobnosti a kvôli ktorým si ho ľudia vážili. Odteraz tu bude s nami už len v našich spomienkach, v našich srdciach.

RNDr. Oto Fusán, DrSc., sa narodil 30. 3. 1922 v Dolnej Tureckej (obec Staré Hory). Po piatich rokoch ľudovej školy študoval na Štátnom reálnom gymnáziu v Banskej Bystrici. Po maturite v roku 1941 sa zapísal na PriF SU v Bratislave. Vysokoškolské štúdium prírodopisu a zeme-pisu ukončil v roku 1947. Posledné roky vysokoškolského

štúdia venoval geológii. V rokoch 1945 – 1947 vypracoval dizertačnú prácu *Geológia západného okolia Rožňavy* a po jej obhájení v roku 1948 získal titul doktor prírodných vied (RNDr.). V roku 1970 získal hodnosť doktor vied (DrSc.) a v roku 1977 bol zvolený za člena korešpondenta SAV.

Po 2. svetovej vojne v roku 1945 sa aktívne zapojil prakticky do všetkých organizačných činností, ktorými geológia u nás prešla. V Geologickom ústave Dionýza Štúra prešiel cez všetky stupne hierarchie od radového pracovníka cez vedúceho oddelenia výskumu až po riaditeľa ústavu v rokoch 1969 – 1975. Napriek zložitému normalizačnému obdobiu nebol v priebehu tohto obdobia z ústavu prepustený z politických dôvodov ani jeden pracovník. Vykonával mnohé funkcie v národných i celoštátnych orgánoch, vo vedeckých, edičných a redakčných radách. Od roku 1963 bol tajomníkom Československého výboru KBGA a v rokoch 1973 – 1977 bol jej prezidentom. Bol predsedom Československého národného geologického komitétu, ako aj dlhoročným aktívnym členom SGS a od roku 1978 do roku 1981 bol aj jej predsedom.

V roku 1984 nastúpil do geologického ústavu. Začiatok jeho odbornej kariéry bol spätý s bezprostrednými potrebami praxe v povojnových časoch. Pracoval v odbore inžinierskej geológie najmä pre vodné a železničné stavby a v ložiskovej geológii. V prvom rade sa venoval Spišsko-gemerskému rudohoriu a príľahlej Čiernej hore, kde svojou priekopníckou prácou prispel k novým poznatkom v litostratigrafii paleozoika a mezozoika tohto územia. Jeho postuláty o stavbe, tektogenéze a v neposlednom rade aj geologické mapy dopomohli k vydaniu geologickej mapy v mierke 1 : 100 000, ktorá bola prvou publikovanou mapou celého Spišsko-gemerského rudohoria. Bol vymenovaný za hlavného redaktora geologických generálnych máp ČSSR 1 : 200 000 z územia Slovenska (listy Vysoké Tatry a Rimavská Sobota). Toto kolektívne dielo československých geológov bolo po dokončení vyznamenané Radom republiky. Bol aj hlavným redaktorom slovenskej časti geologickej mapy ČSSR 1 : 1 000 000. Popri výskumnej a organizátorskej práci sa venoval aj výchove odborných kádrov. V rokoch 1956 – 1960 prednášal na PriF UK histo-

rickú geológiu, viedol študentov pri diplomových prácach, bol školiteľom aspirantov z geológie, predsedom komisie na obhajobu kandidátskych dizertačných prác a členom komisie na obhajobu doktorských prác. Od roku 1965 sa zamerával najmä na výskum geologickej stavby podložja terciérnych sedimentov. Sústredil sa predovšetkým na oblasť stredoslovenských neovulkanitov v súvislosti s prognózami nerastných surovín viažucich sa na podložie produktov vulkanických aparátov. S kolektívom geológov a geofyzikov podal prvý obraz o morfoštruktúrach a stavbe podložja neovulkanitov a postupne ho rozšíril na Podunajskú nížinu, Juhoslovenskú nížinu a Východoslovenskú nížinu. Neskôr sa venoval hlbínnej a blokovej stavbe Západných Karpát.

Výsledky výskumov zverejnil v mnohých publikáciách, zameraných najmä na litostratigrafiu, tektoniku a tektogénezu Vnútrotných Západných Karpát. Záslužná je aj jeho popularizačná práca, pri ktorej poznatky o geológii Slovenska pretlmočil do reči zrozumiteľnej širokej verejnosti. Za vedeckú a organizačnú prácu ho poctili celým radom vyznamenaní, ako napríklad Najlepší pracovník geologickej služby (1960), vyznamenanie Za zásluhy o výstavbu (1970), Čestná plaketa Dionýza Štúra za zásluhy v prírodných vedách SAV (1977), Rad červenej zástavy práce (1968), Pamätná medaila k 30. výročiu SNP či Cena Dionýza Štúra (2010).

Čeť jeho pamiatke!

Branislav Žec

Výber najvýznamnejších publikovaných prác:

RNDr. Oto Fusán, DrSc., je autorom či spoluautorom mnohých vedeckých a odborných prác.

Fusán, O., 1957: Paleozoikum Gemerid. Geol. Práce, Zoš., 46, 17 – 37.

Fusán, O., 1960: Príspevok k stratigrafii mezozoika Braniska a Čiernej hory. Geol. Práce, Spr., 18, 31 – 37.

Fusán, O., 1962: Stratigrafické postavenie karbonátového súvrstvia medzi Tuhárom a Ružinou, severne od Lučenca. Geol. Práce, Zoš., 62, 219 – 222.

Fusán, O., 1985: Náčrt hlbínnej stavby Západných Karpát. Miner. Slov., 17, 3, 195 – 204.

V spoluautorstve sú to napríklad tieto práce:

Fusán, O., Ibrmajer, J., Plančár, J., Slávik, J. a Smíšek, M., 1971: Geologická stavba podložja zakrytých oblastí južnej časti Vnútrotných Západných Karpát. Zbor. geol. Vied, Záp. Karpaty, 15, 1 – 173.

Fusán, O., Ibrmajer, J., Kvitkovič, J. a Plančár, J., 1981: Block Dynamics of the West Carpathians. In: Geophys. Syntheses in Czechoslovakia. Bratislava, Veda, 153 – 157.

Fusán, O., Biely, A., Ibrmajer, J., Plančár, J. a Rozložník, L., 1987: Podložie terciéru vnútrotných Západných Karpát. Bratislava, Geol. Úst. D. Štúra, 5 – 123.

Ďalšie biografické a bibliografické údaje sú v publikáciách: monografia Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, vyd. Slov. Akad. Vied (1973); Encyklopédia Slovenska, II. zväzok (1978); Mineralia Slovaca, 4, 14 (1982); 4 – 5, 29 (1997); Geologické práce, Správy, 77 (1982); Geologický zborník – Geologica Carpathica, XXIII, 2 (1972); 38, 6 (1987).